

Reisverslag Papoea Nieuw-Guinea – Laurens Steijn

14 juli – 4 augustus 2009

Deelnemers: Pieter Doorn, Maartje Bakker, Will Makkinje, Tonny Bakker, Jan Smit, Kees en Arjan Dwarshuis. Reisleider: Laurens Steijn

De uitgestrekte en weelderige tropische bossen van Papoea Nieuw-Guinea zijn het leefgebied van 's werelds meest uitbundige vogelfamilie: de paradijsvogels. Van de 42 soorten zijn er 36 endemisch voor het eiland. Natuurlijk is Papoea Nieuw-Guinea meer dan paradijsvogels. Het totale aantal vogelsoorten op Papoea Nieuw-Guinea bedraagt ongeveer 725 met aansprekende soorten als Dwarf Cassowary, verschillende soorten grootpoothoenders, paradijsvogels en bowerbirds. Daarnaast is Papoea Nieuw-Guinea rijk aan cultuur, het land heeft een geschat aantal van 1000 verschillende etnische groepen. Nieuw-Guinea is het op een na grootste eiland ter wereld (na Groenland) en bestaat politiek gezien uit twee delen: het westelijk deel dat onderdeel is van Indonesië (Papoea, was Irian Jaya) en het oostelijke deel dat sinds 1975 onafhankelijk is (Papoea Nieuw-Guinea). Papoea Nieuw-Guinea is over het algemeen bergachtig met valleien, rivieren, kustvlakten, mangrovebossen en koraaleilanden. Een groot deel van het eiland is bedekt met regenwoud en er zijn zelfs besneeuwde bergtoppen. De hoogste berg is Mount Willem met 4509m. Met een oppervlakte van 146.000 km² is het circa 14 keer groter dan Nederland. Hieronder vindt u het dag-tot-dag verslag van de reis van juli – augustus 2009.

14 juli Amsterdam - Singapore

Om 1830h verzamelde de groep zich op Schiphol waarna we om 2130h met KL 0837 vertrokken naar Singapore.

15 juli Singapore

Aankomst Singapore om 1530h en vervolgens met de shuttle naar Chiangi Village Hotel waar we om 1700h aankwamen. Vervolgens een wandeling in de buurt gemaakt met de volgende soorten: Asian Pied Hornbill, Collared Kingfisher, Black-naped Tern, Pied Triller, Pink-necked Green Pigeon, Sunda Pygmy Woodpecker en meer. Avondeten in een leuke lokale tent bij de zee. Overnachting in Chiangi Village Hotel.

16 juli Singapore – Pulau Ubin – Port Moresby

Na ontbijt boot gepakt naar het eiland Pulau Ubin aan de noordzijde van Singapore. De ferry vertrekt op slechts 10 minuten lopen van het hotel. Na 15 minuten varen aankomst op het eiland waar we een dagje het eiland gingen verkennen met de mountainbike. Al snel zaten we in een tropische omgeving met

mangrovebossen en de eerste specialiteit diende zich aan in de vorm van twee Straw-headed Bulbuls. Verder zaten hier White-bellied Sea-eagle, Brown-throated Sunbird, Common Iora, Black-naped Oriole en andere typische Aziatische soorten. Enkele highlights waren Great-billed Heron (1 ver op het slik), Crimson en Purple-throated Sunbird en fraaie Collared Kingfishers en Blue-throated Bee-eaters. Na de lunch werden de fietsen ingeleverd en werd de rest van de middag doorgebracht in het zwembad op de 8^e verdieping van het hotel! De totale oogst na een dag vogels kijken in Singapore was 55 soorten waarvan er 5 geïntroduceerd zijn. 's Avonds weer terug naar het vliegveld voor de vlucht naar Port Moresby via Kuala Lumpur.

17 juli Port Moresby

Aankomst in Port Moresby rond 9.30h met een kleine vertraging. Bij de uitgang van het vliegveld werden we opgevangen door Daniel, onze gids voor de komende dagen. Bij het vliegveld vloog al meteen een Australian Hobby en verschillende White-breasted Woodswallows. Na de incheck bij het comfortabele Holiday Inn hotel werden in de

boom voor de ingang van het hotel werden al de eerste soorten gezien: Yellow-tinted Honey-eater, Willie Wagtail en Fawn-breasted Bowerbird. Vervolgens vertrokken naar Varirata NP, op c 45 minuten rijden van Port Moresby, waar we de rest van de dag hebben doorgebracht. Varirata is een bosrijke omgeving afgewisseld met meer open gebieden. Het ligt op c 800 m hoogte. Onderweg zagen we Blue-winged Kookaburra, Black-backed Butcherbird, Rainbow Lorikeet, Eglectus Parrot en Rainbow Bee-eater. Bij aankomst in het park werden we al getraceerd op de eerste flocks met Black Cuckooshrike, Hooded Pitohui, Filled Monarch en een prachtige Yellow-billed Kingfisher. Verderop vond Daniel zelfs 3 schitterende Marbled Frogmouth waar we lang van hebben kunnen

Raggiana Bird-of-Paradise, Varirata, LS

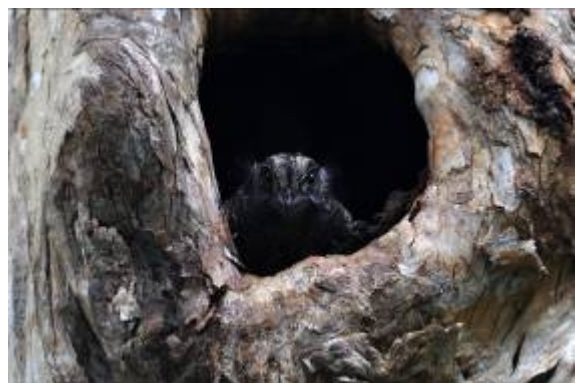
genieten. Pink-spotted en Wompoo Fruit-Dove waren hier eveneens fraai te zien. Daarna werd de lek van de Raggiana Bird-of-Paradise bezocht met schitterende baltsende mannetjes! Even later kon zelfs de Eastern Riflebird worden bijgeschreven waardoor we na dag 1 al op 2 soorten paradijsvogels zaten! Het bier smaakte daarom ook goed tijdens het diner. Daarna was het vroeg slapen want het was een lange dag.

Yellow-billed Kingfisher, Varirata, LS

18 juli Varirata

Na een vroeg ontbijt naar Varirata waar we het grootste deel van de dag hebben gevogeld. Onderweg zagen we enkele Sacred Kingfishers. Ter hoogte van het PAU terrein stopte we bij een plasje met grote hoeveelheden watervogels: Royal Spoonbill, Pied Heron, Rufous Night Heron, Little Intermediate en Great White Egrets, Little Pied en Little Black Cormorants, Purple Swamphen en Whistling Kite. Vervolgens door naar de picknickplaats van Varirata waar we een trail gingen lopen op zoek naar enkele bosspecialiteiten. De voorsten van de groep zagen al snel een Black-billed Bush-Turkey maar die verdween te snel van het pad het bos weer in. Het was betrekkelijk stil in het bos met weinig vogelactiviteit. Na c een uur hoorde de gids de fluittoon van een Painted Quail-thrush uit het bos. Het duurde nog wel een tijd voordat slechts enkelen een glimp van deze moeilijk waar te nemen soort te zien kregen. Meer succes hadden we met de prachtige Chestnut-backed Jewel-babbler, die kwam vrij snel in beeld en stak open en bloot het pad over! Andere soorten hier waren Fairy Gerygone, Black Myzomela, Hooded Butcherbird, Papuan Drongo, de fraaie Dwarf Whistler of Goldenface en Dwarf Honeyeater. Tijdens de lunch konden we genieten van een fraaie laag cirkelende Long-tailed Honey-buzzard. Op de Kiori House trail, vlak naast de picknickplaats, had Daniel nog een verrassing in petto: een territorium met twee Brown-headed Paradise Kingfishers! Vervolgens reden we naar een uitzichtpunt met opnieuw een verrassing: in een boom zat een Barred Owlet-Nightjar! Deze soort met het bizarre uiterlijk dat het meest in de buurt komt van een

Barred Owlet-Nightjar, Varirata, LS

buitenaards wezen, liet zich mooi bekijken in zijn nestholte. Het terrein van de Pacific Adventist University was helaas gesloten - het was zaterdag - dus weken we voor het einde van de dag uit naar een gebied voor de Glossy-mantled Manucode, Het was nog

steeds erg warm en het begon ook nog flink te waaien wat het vogelen lastig maakte. Toch hoorden we na c 15 min de roep van de vogel en na een onberispelijke imitatie van Daniel kwam de vogel invliegen, maar het bleef helaas bij vluchtwaarnemingen. Diner was in het hotel en na het invullen van de checklist was iedereen klaar om naar bed te gaan, het zou een korte nacht worden.

19 juli kustgebieden Port Moresby en Brown River

Om 4.00h vertrokken we met ontbijt- en lunchpakketten om op tijd in de mangrove te

Frilled Monarch, Brown River, LS

zijn die op 2 uur rijden van Port Moresby ligt. Om 6.00h aankomst aldaar en al snel enkele leuke soorten zoals Orange-fronted Fruit-Dove, We waren een beetje bevreesd voor de muggen, maar dat viel gelukkig mee. De temperatuur was wel beduidend hoger dan het wat hoger gelegen Varirata, zeker in combinatie met de hoge luchtvochtigheid. Gedurende de ochtend zagen we de volgende soorten: Little Kingfisher, Mangrove Robin en – Gerygone, Emperor Fairywren, Shining Bronze Cuckoo, Friendly Fantail, Dusky Honey-eater, Grey Shrike-thrush, Figbird, Glossy-mantled Manucode, Shining Flycatcher en Bar-shouldered Cuckoo-dove. Aan de kust zagen we Lachstern, Oeverloper, Regenwulp en Collared Kingfisher. De targetsoorten (Common Scrubfowl en Black-billed Brush-Turkey) bleven hier helaas uit. De volgende stop was Brown River maar daar zouden we langzaam naar toe vogelen. Onderweg was er voldoende tijd om te stoppen en dat leverde ook een aanzienlijke soortenlijst op. Het landschap bestond uit uitgestrekte hoge graslanden met verspreid staande palmen en struikachtige vegetatie. Al snel hadden we een fraaie Papuan Harrier en zagen we White-shouldered Fairywren, Grey-headed Munia en Golden-headed Cisticola. Bij een moerasgebied zagen we ondermeer Comb-crested Jacana, Spotted en Wandering

Whistling Ducks, Green Pygmy Goose, Little Pied en Little Black Cormorants, Dusky Moorhen, Australian Darter, Silver-eared Honey-eater en Australian Reed Warbler. Verder richting Brown River werd het landschap meer bosachtig met een grote verscheidenheid aan soorten: Variable Hawk, Pacific Baza, Golden- en Yellow-faced Myna en Forest Kingfisher konden allen fraai vanuit de bus worden gezien. De lunch werd genuttigd in de verkoelende schaduw van een boom langs de Brown River, het was nu echt warm geworden. Tijdens de lunch werden nog een paar leuke soorten gezien: een White-bellied Whistler liet zich fraai bekijken in een boom en een Azure Kingfisher vloog tot tweemaal toe langs over de rivier. Met hernieuwde energie gingen we op zoek naar enkele specialiteiten van het bos. Op de eerste plek duurde het niet lang voordat een schitterende Common Paradise-Kingfisher zich aan iedereen liet zien. Het duurde ook niet lang voordat we weg werden gestuurd, het bleek een stuk priveland te zijn. De rest van de dag werd doorgebracht langs de weg met fraai regenwoud aan beide zijden. De diversiteit en

Rufous-bellied Kookaburra, Brown River, LS

activiteit was hier enorm: 5 soorten fruit-doves, 3 soorten imperial pigeons in combinatie met vele andere soorten maakten dat we niet verder dan 200 meter hebben gelopen in 3 uur tijd! Hoogtepunten waren Common Paradise Kingfisher, Black Thicket Fantail, Black-faced en Golden Monarch, Coronated Fruit-dove, Rufous-bellied Kookaburra, Sulphur-crested Cockatoo, Orange-breasted Fig-parrot, Papuan Spinetail en Lowland Peltops. Een prachtige afsluiting van een lange en zeer vogelrijke dag! Diner werd opnieuw genomen op het aangename buitenterras van hotel.

20 juli Port Moresby – Tabubil

Vanwege de lagere maximum gewichten bij de binnenlandse vluchten werd er voor ontbijt een selectie gemaakt van spullen die achter zouden blijven in het Holiday Inn, we zouden

daar immers 2 weken later opnieuw 2 nachten verblijven. Na ontbijt vertrek naar het domestic airport van Port Moresby voor de vlucht naar Tabubil. Inchecken ging soepel en de verwachte strenge controle op gewicht bleef uit, mogelijk omdat later bleek dat de vlucht maar voor iets meer dan de helft was gevuld. Vanuit de wachtruimte op het vliegveld werden nog 3 Straw-necked Ibises gezien, een nieuwe voor de lijst! De vlucht - een tweemotorig propellervliegtuig - vertrok met een kleine vertraging en na c 2,5 uur landen we op het kleine vliegveld van Tabubil. De piloot had moeite om op zicht het vliegveld te vinden en dus vlogen we enkele rondjes rondom Tabubil voordat we de landing in konden zetten. Bij aankomst werden we opgewacht door Samuel en naar hotel Cloudlands gebracht. Een Deense groep vogelaars die we op het vliegveld tegenkwamen en op weg waren naar Mount Hagen konden weer terug naar het hotel, hun vlucht was gecancelled. Na de lunch zijn we naar de rivier gereden om daar op zoek te gaan naar de 3 rivierspecialiteiten van Papoea Nieuw-Guinea: Torrent Lark en – Flycatcher en Salvadori's Teal. Inmiddels was het flink beginnen te regenen dus de paraplu's werden opengeklapt. Na c 10 minuten werd de eerste gezien: een Torrent Flycatcher, al snel gevolgd door meerdere exemplaren. Even later kwam daar een fraai paartje Salvadori's Teal bij en na nog enkele minuten ook nog 2 Torrent Larks! Prachtig door de telescoop te zien. In deze hectische momenten vlogen er binnen enkele minuten ook nog eens een Palm Cockatoo over gevolgd door een Vulturine Parrot! Beide erg goede soorten. Een flock bevatte Stout-billed Cuckooshrike, Variable Pitohui, White-eared Cuckoo en Brown Oriole. Omdat het bleef regenen en het licht snel minder werd besloten we er om 1715h een eind aan te maken en terug te keren naar het hotel. Daar aangekomen was de regen veranderd in een stortregen...avondeten en overnachting in hotel Cloudlands.

21 juli Tabubil

Vanmorgen een poging gedaan voor de Shovel-billed Kingfisher, een van de meest spectaculaire en zeldzame soorten IJsvogels van Papoea. Om de plek te bereiken moesten we aan de andere kant van de rivier komen. Dat was echter een probleem omdat de brug over de rivier was weggeslagen bij hoog water enkele weken eerder. Daarom werd een andere auto geregeld die ons aan de andere kant van de rivier op kwam pikken. Dat betekende wel om 4.00h vertrekken want de auto – een Toyota pick-up met dubbele cabine - moest bij de garage worden weggehaald, er

kon dus wat vertraging komen vanwege mankementen...Met 5 man in de bak en 4 man in de cabine reden we over een erg slechte en hobbelige weg naar boven. Na 45 minuten (en 6,5 km verder) waren we op de plek, in de stromende regen en ruim een uur voor zonsopkomst. Lang buiten gewacht dus in een doodstil, nat en aardedonker bos. Rond 6.30h begon de vogel gelukkig te roepen maar meer dan een korte vluchtwarneming zat er niet in. De regen hield bovendien aan. Vervolgens zijn we de weg verder omhoog gelopen en zagen we gedurende een vrij stille ochtend ondermeer de volgende soorten: Long-tailed Honey-buzzard, Western Black-capped Lory, Vulturine Parrot, Yellow-capped Pygmy-Parrot, White-eared Bronze Cuckoo, Moustached Treeswift, Blue Jewel-babbler (gehoord), Grey-headed, Stout-billed en Boyers Cuckooshrike, Brown Oriole, Wallace's Fairy-wren, Pale-billed Scrub-wren, Rufous-backed en Northern Fantail, Black-winged en Golden Monarch, Mountain Peltops, Tawny-breasted Honey-eater, Raggiana's Bird-of-Paradise, Magnificent Riflebird (vr) en Trumpet Manucode. Heel af en toe was het droog maar het grootste deel van de ochtend is er in de regen gevogeld. Na de lunch brachten we een bezoek aan Dablin Creek. Nog steeds was het erg nat. Na een steile wandeling omhoog hebben we hier de rest van de middag gevogeld, opnieuw regelmatig in de regen. Hoogtepunten van de middag waren Brown Falcon, Orange-breasted Fig-parrot, Brush Cuckoo, Black-throated en White-rumped Robin, Black-fronted en Western Mountain White-eye, Long-billed, Spotted, Tawny-breasted en Scrub Honey-eater, Black Butcherbird, Mountain Peltops, Black en de zeldzame en recent ontdekte Obscure Berrypecker, Boyers Cuckooshrike, een vrouwtje Magnificent Bird-of-Paradise en verschillende Great Woodswallows. Avondeten en overnachting in hotel Cloudlands.

22 juli Tabubil

's Morgens na ontbijt direct naar Dablin Creek waar we zowaar de blauwe lucht door de bewolking heen zagen komen! En zo bleef het de hele ochtend, droog, af en toe zon, heerlijk weer! Dat vertaalde zich ook in de vogels, er was veel activiteit en vrijwel de gehele ochtend door. Hoogtepunten waren een mannetje en vrouwtje Carola's Parotia die zich fraai door de telescoop in een boom lieten bewonderen, maar ook de zeldzame Meyers Goshawk – het was een donkere fase - waar gelukkig foto's van konden worden gemaakt, anders was de determinatie vrijwel onmogelijk geweest vanwege de zeer gelijkende donkere fase

Chestnut-shouldered Goshawk. Andere soorten deze ochtend waren ondermeer Long-tailed Honey-buzzard (5), Variable Goshawk, Common of Rufous-tailed Bush-hen (gehoord), Blue-collared Parrot, Brush Cuckoo en White-eared Bronze-cuckoo, Torrent Lark (op de railing van de metalen hellingbaan), Black-throated en White-rumped Robin, Rusty Whistler, White-bellied Fantail, Rusty Mouse-warbler, Long-billed en Scrub Honeyeater, de schitterende Ornate en Smoky Honeyeater, Mountain Peltops, Obscure Berrypecker, Golden Cuckooshrike en Magnificent Bird-of-Paradise (vr). Na de lunch werd de Ok Ma Road bezocht en daar werden opnieuw Salvadori's Teal en Torrent Flycatchers gezien. Een Moustached Treeswift liet zich fraai in een kale boom bekijken en fotograferen. De activiteit was wel betrekkelijk laag en we twijfelden of we langer in dit gebied moesten blijven. Omdat een Deense groep een paar dagen eerder Shovel-billed Kingfishers hadden gehoord nabij de tunnel besloten we om daar ons geluk te beproeven. Na enkele minuten riep Arjan al dat hij een Shovel-billed Kingfisher hoorde roepen en even later stonden we in een open deel van het bos niet ver van de ingang van de tunnel. Even later schoot er een Shovel-billed Kingfisher door het bos en niet lang daarna vond Kwiwan, onze gids, een nest! Op ooghoogte zat er een uitgehakt gat, zo te zien recent gemaakt, waar we een ei in konden zien liggen! We besloten ons verdekt op te stellen op c 40 meter van het nest en te wachten of de vogel zou terugkeren. Na c 10 lange minuten met monsterlijk grote mieren om ons heen en een aanval van muggen - er zaten er 100-en - kwam de vogel de nestholte in vliegen. Hij (of zij) bleef vervolgens c 15 minuten op het nest waarbij ie

Shovel-billed Kingfisher, Tabubil, LS

gefotografeerd kon worden en continu bekeken kon worden door de telescoop! Echt ongelooflijk! Vervolgens vloog de vogel van het

nest en zijn we op de weg nog even blijven wachten waarbij we nog een vogel vonden, maar nu geheel vrij op een tak op c 20 meter afstand en continu roepend. De vogel wipte daarbij steeds zijn staart omhoog. Toen deze wegvloog was het inmiddels ruim na zessen en konden we terugkeren voor het diner, uiteraard met een zeer voldaan gevoel! Diner en overnachting in hotel Cloudlands

23 juli Tabubil – Kiunga

Na ontbijt zijn we vertrokken naar Kiunga over een 137 km lange dirt track. Onderweg niet zo veel vogels, wel een Long-tailed Honey-buzzard, Eclectus Parrot en nog enkele soorten die we al vaker waren tegengekomen. Vlak voor aankomst in Kiunga gevogeld bij km 17, een prachtige trail door het regenwoud. Leuke soorten waren New Guinea (Rufous) Babbler en een fraai roepende Blue Jewel-babbler die zich helaas niet zien, maar wel heel dichtbij zat! Vervolgens lunch en inchecken in Kiunga Guest House en daarna weer terug naar km 17. Het was soms moeilijk vogelen want de begroeiing was er dicht. Hoogtepunten van de middag waren Southern Crowned Pigeon (2 vogels, helaas door de auteur van dit verslag gemist...au) en baltsende Greater Bird-of-Paradise. Avondeten en overnachting in Kiunga Guesthouse.

24 juli Kiunga – Kwatu lodge

5.30 ontbijt en 6.00h vertrek naar de boot voor de boottocht naar de Kwatu Lodge. Erg fraaie tocht door onophoudelijk primair regenwoud over drie verschillende rivieren. De ochtend begon met grote groepen Collared Imperial Pigeons en verder Rufous Night-heron en Little Pied Cormorant, Het was wat miezerig op zijn tijd. Eerste stop was voor de baltsplaats van de prachtige King Bird-of-Paradise. Na c 300 m lopen door nat bos kwamen we aan bij de plek waar al snel een fraai mannetje te zien was, later zelfs baltsend met een vrouwtje waarbij ze om en om langs een liaan omhoog klauterden. Andere soorten hier waren Hooded Pitta (gezien), Black-sided Robin (gehoord), en Yellow-bellied Gerygone. Andere hoogtepunten onderweg waren Twelve-wired Bird-of-Paradise, veel Papuan (Blyth's) Hornbills, Great-billed Heron, White-bellied Sea-eagle, Superb Fruitdove, Yellow-streaked Lory, veel Sulphur-crested Cockatoos, Double-eyed en Large Fig-Parrots, 4 Channel-billed Cuckoos, een fraaie Azure Kingfisher en een door lokalen gevangen Southern Crowned Pigeon die op weg was naar de markt en verkocht zou worden als delicatessen! Ai, dat is toch wel pijnlijk om te zien dus we besloten om de vogel zelf maar te kopen! Voor 50 kina

hadden we een nieuwe metgezel aan boord. Helaas was door de val de vogel gewond geraakt aan zijn poten waardoor ie niet kon staan. Het echte hoogtepunt van de boottrip kwam toen Kees een wilde Southern Crowned

Southern Crowned Pigeon, Ekame River, LS

Pigeon aan de kant van de rivier zag staan, en dat op slechts 20 meter afstand en geheel vrij! Veel foto's maken dus! Aankomst bij de Kwatu lodge was net voor de lunch, onze bagage zou later die dag met een andere boot aankomen. De Kwatu lodge is een nieuwe lodge en vervangt de Ekame lodge die niet goed werd onderhouden door de lokale bevolking. Ook hier is een uitgebreid netwerk aan trails gemaakt die vanaf de lodge te belopen zijn en diep het regenwoud invoeren. Voor de gevangen Southern Crowned Pigeon werd direct wat water en eten gebracht. Na de lunch zijn we op de trails gaan vogelen en hadden als hoogtepunten: Little Paradise-Kingfisher, Red-bellied en Hooded Pitta, Hook-billed Kingfisher (gehoord, kort weg zien schieten), Rufous-bellied Kookaburra, Painted Quail-Thrush (kort gezien), Spot-winged Monarch, Shining Flycatcher, Green-backed Gerygone en Rufous Babbler. Na het diner hebben we een poging gedaan de Starry Owllet-Nightjar te zien te krijgen maar in het stikdonker op een van de trails was het slechts de roep die we een paar keer hoorden.

25 juli Kwatu Lodge

Na ontbijt met de boot naar de baltsplaats van de Twelve-wired Bird-of-Paradise waarvan zowel het mannetje als het vrouwtje aan het baltsen waren in een kale staak. Vervolgens naar de bower (te zien vanuit een schuilhut!) voor de Flame Bowerbird in het dorp van onze beide gidsen Kwiwan en Jimmy (tevens leraar op de basisschool aldaar). 1,5 uur in de hide gezeten maar geen bowerbird gezien, wel een Little Shrike-Thrush die even zichtbaar was. Vervolgens terug naar de lodge voor de lunch, onderweg op de rivier nog twee fraaie zittende

Palm Cockatoos en op de trail nabij de lodge zowaar nog twee nieuwe: Dwarf Koel en Rusty Pitohui. Na de lunch maakten we een lange wandeling aan de overzijde van de rivier met veel muggen en chiggers (zandvlooien) waar we fraai enkele White-bellied Pitohuis zagen. Andere soorten hier waren 2 roepende ralsoorten (Bare-eyed en Red-necked), Hooded, Spot-winged, Frilled en Golden Monarch, Yellow-bellied Longbill en pootafdrukken van Southern Cassowary. Ondanks flinke inspanningen nog steeds geen Hook-billed Kingfisher gezien waar we er zeker 5 verschillende van hebben gehoord vandaag. In de stortregen teruggevaren en na het diner in het bos een roestende Black-billed Brush-Turkey gezien.

26 juli Kwatu Lodge – Kiunga

's Morgens vroeg een poging gedaan voor Southern Cassowary, er stond een schuilhut met op c 40 meter afstand een voedertafel met fruit en noten e.d. Een uur gewacht in de hut, maar niks gezien dus besloten we de trail te lopen voor Hook-billed Kingfisher. Helaas...weer alleen gehoord...Wel zagen we hier Black-sided Robin, Puff-backed Meliphaga, een fraai open zittende Vulturine Parrot, Little Paradise-Kingfisher en Yellow-breasted Boatbill.

Vulturine Parrot, Kwatu Lodge, LS

Na de lunch inpakken en nieuwe poging gedaan voor de Flame Bowerbird, ditmaal van 14.45 tot 16.00h gewacht maar opnieuw weer niet gezien....Vervolgens weggevaren richting Kiunga in prachtig rustig en licht bewolkt weer, en dat werd hoog tijd! Onderweg Red-flanked Lorikeet, White-bellied Sea-eagle en andere meer bekende soorten. Aankomst Kiunga om 1830h en inchecken in Kiunga Guest House. Hier maakten we kennis met een groep van Field Guides (Amerikaanse vogelreisorganisatie) met Phil Gregory als gids.

27 juli Kiunga (Boys Town Road, vliegveld en km 17)

Vroeg op want vandaag gingen we op weg naar een van de twee goede vogelplekken bij Kiunga namelijk Boys Town Road. Het laagland regenwoud hier is goed te overzien vanaf een kleine uitkijkbult. Vertrek was om 5.30h en onderweg hadden we al de eerste Hook-billed Kingfisher roepend, in het donker. Uiteraard liet ook deze zich niet zien. Even later zagen we een prachtige Marbled Frogmouth in een boom. Twee vliegende nachtzwaluwen zaten even later op een paaltje langs de weg en bleken Large-tailed Nightjars te zijn. Vervolgens hebben we een groot deel van de ochtend op een verhoging langs de weg in het regenwoud gestaan. De belangrijkste target daar was Flame Bowerbird (een mannetje natuurlijk) die we hopelijk over de weg zouden zien vliegen. We hadden gezelschap van de groep van Field Guides. Leuke soorten hier waren Beautiful Fruit-Dove, Yellow-streaked Lory, Red-flanked Lorikeet, Yellow-capped Pygmy-Parrot, een prachtige jonge Long-billed Cuckoo die op 10 meter afstand te zien was, Golden Monarch, Long-billed, Plain, Obscure (gehoord) en Streak-headed Honey-eater, Meyers Friarbird, Rufous Babbler, Lowland Peltops en – gelukkig – twee maal een prachtig mannetje Flame Bowerbird. De eerste keer alleen vliegend en de tweede keer ook kort vrij zittend in een kale boom. Vervolgens de veldjes bij het vliegveld uitgekamd met als resultaat een opgestoten Buff-banded Rail, 4 White-spotted Munias en een Gurney's Eagle. Na de lunch de middag doorgebracht bij km 17 met als hoogtepunt de vondst door Arjan van een Broad-billed Fairywren, de soort die Phil – mister PNG – Gregory, die ochtend aangaf nog nooit gezien te hebben. En we hebben zelfs foto's! Verder daar Sooty Thicket-Fantail en geheel in stijl geen Hook-billed Kingfisher gezien maar natuurlijk wel gehoord.

28 juli Kiunga – Mount Hagen – Kumul Lodge

Na ontbijt naar het vliegveld voor de vlucht naar Mount Hagen. Tijdens het wachten zowaar nog twee verrassingen: een Australian Pratincole zat op de startbaan, evenals een Aziatische Goudplevier. De vlucht was verder zonder problemen en om 10.30h waren we in Mount Hagen waar we met iets vertraging werden opgehaald voor de transfer van c 1 uur naar de Kumul Lodge (2800m hoogte). Daar was het meteen feest! De voedertafel voor de lodge zat continu vol vogels. In een mum van tijd zagen we hier ondermeer Brown Sicklebill,

Ribbon-tailed Astrapia, Smoky Honey-eater, Brehms Tiger-Parrot, Belfords Meledictes,

Brown Sicklebill (vrouw), Kumul Lodge, LS

Island Thrush, White-winged Robin, Crested Berrypecker, Grey-streaked Honey-eater en Mountain Firetail. Vervolgens inchecken, lunchen en de rest van de middag vogels kijken rond de lodge. Het bos begint direct rondom de lodge en er is een netwerk van paden aangelegd waar het goed vogelen is. Hier zagen we in de middag Dimorphic Fantail en Regent Whistler, Na diner nog even de lijst bijwerken en vroeg slapen.

29 juli Kumul Lodge

Na ontbijt in c 45 minuten gereden naar de plek van de Blue Bird-of-Paradise. Deze plek ligt met 1800m aanzienlijk lager dan de lodge. De start van de trail was nogal steil. Na c 10 minuten stonden we bij de boom waar het allemaal moest gebeuren, een fruitdragende boom waar verschillende soorten Bird-of-Paradise in zouden zitten. Al snel zagen we Superb Bird-of-Paradise, maar nog niet de gehoopte Blue. Verder omhoog stopten we bij een boom waar een prachtig vrouwtje Blue Bird-of-Paradise zich in liet zien. Op de terugweg zat er een adulte Blue Bird-of-Paradise, wel op een redelijke afstand, maar toch fraai te zien door de telescoop. Andere soorten op de trail waren: Brown Cuckoo-

Brown Sicklebill (man), Kumul Lodge, LS

Dove, White-bibbed Fruit-Dove, Papuan en Yellow-billed Lorikeet, Island Leaf-warbler, Black Fantail, Brown-breasted Gerygone, Buff-faced en Large Scrubwren, Red-collared Myzomela, Yellow-browed Melidectes, Mid-mountain en Streaked Berrypecker, Lawes Parotia (vrouw) en Hooded Munia. Op de terugweg stopten we langs de weg voor Tit Berrypecker die we na enig zoeken op afstand konden zien. Hier zat ook een Little Shrike-Thrush. Voor de lunch nog een trail gelopen rond de lodge met Black-throated Robin en Canary Flycatcher als resultaat. 's Middags reden we naar Max's Trail voor de King-of-saxony Bird-of-Paradise. Een schitterende trail door prachtig nevelwoud, de boomstammen waren bedekt met epiphyten en korstmossen. Het was wel een stuk klimmen maar na c 1,5 uur zagen we de eerste fraaie adulte man King-of-saxony Bird-of-Paradise zingend boven in een boom. Andere hoogtepunten hier waren Lesser Melampitta (door deel van de groep gezien), Spotted Jewel-babbler (gehoord), Papuan en Yellow-billed Lorikeet, Tit Berrypecker, Wattled Ploughbill (vrouw) en Blue-capped Ifrita, Terug bij de lodge was het natuurlijk weer een drukte van belang bij de voedertafel met de bekende soorten. Een poging voor de Dusky Woodcock in de avondschemer leverde helaas niks op, morgen opnieuw proberen.

30 juli Kumul Lodge

Vroeg op en vervolgens een uur rijden naar de plek van de Lesser Bird-of-Paradise (1800m). Om de mannetjes te zien baltsen moet je hier net voor zonsopgang zijn en inderdaad, bij de eerste schemer kwamen de eerste vogels al in beeld. Aanvankelijk nogal diep in de bomen maar later fraai een mannetje vrij in de boom. Andere soorten hier waren Brush Cuckoo, Black-headed Whistler, Ornate Honey-eater, Red-headed Myzomela en Hooded Munia. Vervolgens op de terugweg een korte stop voor Yellow-breasted Bowerbird (3 gezien, wel wat ver) en enkele Long-tailed Shrikes. De volgende stop was voor de Magnificent Bird-of-Paradise, maar dan natuurlijk wel een fraai mannetje! Het duurde een tijd voordat we een mannetje te zien kregen maar die liet zich dan ook wel mooi en vrij lang zien. Het was zelfs de eerste keer dat dit door onze gids gezien was! Ook hier waren White-bellied Cuckooshrike en Tawny Grassbird, Voor de lunch nog een kort stukje trail gelopen rondom

Ribbon-tailed Astrapia, Kumul Lodge, LS

de Kumul Lodge met Papuan Scrubwren nieuw voor de lijst. Na de lunch met een deel van de groep opnieuw Max's Trail gelopen om enkele ontbrekende soorten te zien te krijgen. Het was echter betrekkelijk stil, bovendien regende het de hele tijd licht. Leuke soorten waren Fantailed Berrypecker, Stephanie's Astrapia,

Orange-billed Lorikeet, King-of-Saxony Bird-of-Paradise, Lesser Ground-Robin (gehoord) en Canary Flycatcher. Het hoogtepunt kwam op de weg terug toen we gewenkt werden door 2 vogelaars uit een andere groep die net een ral hadden zien lopen! Welke soort was echter nog niet duidelijk: of Forbes of Chestnut Forest-Rail. Na c 10 minuten liet de vogel zich opnieuw zien en bleek het te gaan om een vrouwtje Chestnut Forest-Rail, gaaf! Bij terugkomst in de lodge vrijwel meteen door voor een nieuwe poging Dusky Woodcock en ditmaal met succes. Eerst hoorden we de vogel een paar keer kort achter ons roepen, daarna vloog ie in een boom boven ons en om 18.46h ging ie precies zitten waar de gids zei dat ie zou gaan zitten; een paar met mos beklede takken van een dode boom. In het licht van de sterke zaklampen konden we vervolgens iets meer dan een minuut genieten van deze mooie en zekdzame snip!

31 juli Kumul Lodge

Er waren nog een paar soorten die we graag wilden zien en die in de buurt van de lodge waren waargenomen de afgelopen dagen: Chestnut Forest-Rail en Crested Bird-of-Paradise (een mannetje natuurlijk). Dus we besloten om na ontbijt op beide pekken te posten en elkaar via de walkie-talkies op de hoogte te houden. Tussen 6.30h en 9.00h gebeurde er helaas niet veel, zowel op de voerderplaats (ral) als bij huisje nr 1 (Bird-of-Paradise). Vervolgens hebben we met een aantal een trail gelopen rondom lodge met als resultaat een vrouw Crested Bird-of-Paradise en een Lesser Melampitta die zich heel mooi liet zien! Helaas waren beide vogels maar voor enkelen weggelegd. Verderop langs de trail nog Brown-backed Whistler, een nieuwe voor de lijst. Na de lunch bezochten we een zogenaamde Sing Sing in een nabijgelegen dorp, een opvoering van traditionele dans met fraai uitgedoste en beschilderde mannen en vrouwen. We leken echter wat te vroeg te zijn want de opmaaksessie was nog niet helemaal klaar. De dans die er op volgde leek ter plekke te zijn geïmproviseerd wat tot hilariteit bij ons en de dansers en de lokalen leidde! Gelukkig werd het geheel strak geleid door een betelnoot en suikerriet kauwende lokaal. Na de Sing Sing is een deel van de groep teruggegaan naar de lodge (hopend op beide targetsoorten) en is een deel de trail gaan lopen van de Blue Bird-of-Paradise. Aanvankelijk was het hier wat stil maar uiteindelijk hebben we in een paar uurtjes tijd toch enkele leuke soorten waargenomen: Mountain Kingfisher (gehoord), Sclaters Whistler, Grijsze Wouw, Brown Falcon en Grey-

black Robin. Onderweg naar de lodge was er nog een stop langs de weg voor Black-billed Cuckoo-Dove die zowaar, juist op het moment dat we weg wilden gaan, over de weg vloog. Kees en Arjan hebben in de avond weer Dusky Woodcock geprobeerd en ook gezien, maar wel wat korter dan de dag ervoor. Tijdens het diner werden we gehaald door een hevig opgewonden Max die net ervoor een Mountain Owllet-Nightjar had zien vliegen bij de parkeerplaats. Een snelle reactie van onze kant had helaas geen effect, de vogel was niet meer te zien. Een poging om deze later op de avond te zien of horen te krijgen strandde in hevige regenval...Later deze nacht werd ie door een deelnemer alsnog enkele malen gehoord.

1 augustus Kumul – Mount Hagen – Port Moresby

Vandaag de laatste ochtend in Kumul en omdat we tot 8.00h de tijd hadden deden we opnieuw een poging voor de Chestnut Forest-Rail en Crested Bird-of-Paradise. Niemand geloofde er eigenlijk nog in maar goed, nog even genieten van de vogels op de voedertafel was ook geen straf. Een andere groepje stond op de plek van de Crested Bird-of-Paradise. Om 7.45 kwam Pieter aanrennen met de mededeling dat de ral bij de voedertafel zat! Even later zat iedereen er naar te kijken, dat was nr een! Vervolgens was het de hoogste tijd om te vertrekken dus iedereen gedag gezegd en de bus in voor de rit naar het vliegveld. Toen iedereen goed en wel zat kwam een van de hotelmedewerkers aanrennen dat de Crested Bird-of-Paradise voor het raam zat! Nog nooit zo snel iedereen uit de bus zien springen en omhoog zien rennen! Maar daar zat ie inderdaad, op c 4m hoogte in een boom, vrijwel open en bloot. Snel foto's maken en vervolgens weer de bus in. De stemming zat er goed in tijdens de rit naar het vliegveld! Bij het vliegveld zelf nog enkele interessante waarnemingen tijdens het wachten (1h vertraging): Australian Pipit, Grijsze Wouw, Nankeen Kestrel, Brown Falcon en Papuan Harrier. Vervolgens aankomst in Port Moresby waar we werden opgewacht door Daniel. Na het inchecken besteedden we de middag bij zee, de mangrove en de savanne met ondermeer de volgende soorten: Brown Booby, Crested Tern, Visarend, IJsvogel, Leaden Flycatcher, White-throated Honey-eater, Grey-headed Munia en Black-throated Cuckoo-Shrike.

2 augustus Port Moresby – Varirata

6.00h op voor een dagje Varirata, samen met Daniel. Eerst het picknick gebied verkend waar een Northern Scrub-Robin riep op een van de trails. Na een half uur intensief proberen verlieten we de plek zonder resultaat. De rest van de ochtend liepen we een trail bij de Barred Owlet-Nightjar, Na een wat rustige start druppelden de soorten uiteindelijk toch goed binnen: Chestnut-breasted Fantail en Olive Flycatcher lieten zich mooi zien en even later zagen we zelfs Variable Dwarf Kingfisher! Het mooiste werd tot het laatst bewaard met

Hook-billed Kingfisher, Varirata, LS

eindelijk een zichtwaarneming van Hook-billed Kingfisher en zelfs Buff-breasted Paradise-Kingfisher al was die laatste maar voor enkelen weggelegd. Tijdens de lunch bij het picknick gebied zat er nog een fraaie Brown-Headed Paradise-Kingfisher op een van de trails. In de middag werd een nest bezocht van Doria's Hawk die al c 5 jaar in gebruik was. Het was inmiddels weer aan het regenen maar na c 45 minuten, toen het iets opklaarde, stond het vrouwtje op van het nest, zat er even naast en vloog vervolgens weg om te gaan jagen. Een stop buiten het park leverde nog Dusky Lory op, een nieuwe voor de lijst.

3 augustus PAU terrein – vliegveld – Singapore – Amsterdam

De laatste dag in Papoea! De ochtend werd besteed op het terrein van de Pacific Adventist University (kortweg PAU). Dit zeer ruim opgezette terrein is parkachtig met vijvers, enkele kleine moerassen, velden en veel oude bomen. En de vogels lieten zich hier voor de verandering eens goed zien en rustig bekijken! Nieuwe soorten hier waren Papuan Frogmouth (4 vogels en allen erg fraai te zien), Chestnut-breasted Munia, Black Bittern en Rufous-banded Honeyeater. Andere interessante soorten waren Australasian Grebe, Little Black en Little Pied Cormorants, Pied, Intermediate en Little Egret, Rufous Night-Heron, Australian

Papuan Frogmouth, PAU, LS

Ibis, Spotted Whistling Duck, Pacific Black Duck, Pacific Baza, Buff-banded Rail, Purple Swampphen, Dusky Moorhen, Comb-crested Jacana, Masked Lapwing, Pheasant Coucal, Forest Kingfisher, Dusky Myzomela, Green Figbird, Fawn-breasted Bowerbirds en Grey-headed Munias. Vervolgens onze laatste lunch in het hotel en om 12.30h naar het vliegveld voor de vlucht van 15.00h via Singapore naar Amsterdam. In totaal zijn er als groep 333 soorten waargenomen waarvan er 13 alleen zijn gehoord.

Laurens Steijn, 25 september 2009